

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Studies) ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะนำมาใช้บรรยายสภาพที่เป็นจริงโดยใช้วิธีการสำรวจ¹ เนื่องจากการศึกษาแบบนี้เป็นการศึกษาถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว (Expost Facto) ดังนั้นการศึกษาหรือการวัดตัวแปรจึงเป็นการวัดเพียงครั้งเดียวต่อกลุ่มที่ต้องการศึกษาเพียงกลุ่มเดียว โดยไม่ได้สร้างปัจจัยอื่นเพิ่มในการวัดและการศึกษา (One shot descriptive study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ สมาชิกงานสหกรณ์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2526 ทั้งหมด 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 1,755 คน ซึ่งแต่ละงานสหกรณ์มีสมาชิกดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครู	อาจารย์	นักศึกษา	คนงานเจ้าหน้าที่	บุคคลภายนอก
เพชรบุรี	80	229	50	20
จอมบึง	90	439	53	25
นครปฐม	154	48	37	38
กาญจนบุรี	70	337	45	40
รวม	394	1,053	185	123
รวมทั้งสิ้น				1,755 คน

คิดเป็นสัดส่วน 3.2:8.6:1.5:1

¹ วันทนี ชูศิลป์ ระเบียบวิธีการวิจัย (พิษณุโลก: สองแควการพิมพ์, 2524) หน้า 24

ในการกำหนดตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบ
 จำแนกประเภท(Stratification) โดยกำหนดเอาบ้านสหกรณ์กลุ่มวิทยาลัย
 ครูภาคตะวันตกทั้ง 4 แห่งสำหรับการวิจัย ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 1,755 คน แบ่ง
 ประชากรออกเป็น 4 พวกตามสภาพความเป็นจริง และความคิดพื้นฐานที่ว่า แต่ละ
 กลุ่มน่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่องที่ศึกษาคือ อาจารย์ นักศึกษา คณงานเจ้าหน้าที่
 และบุคคลภายนอก แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)
 พวกละ 25% ตามสัดส่วน 3.2:8.6:1.5:1 ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

อาจารย์	98	คน
นักศึกษา	264	คน
คณงานเจ้าหน้าที่	46	คน
บุคคลภายนอก	31	คน
รวม	439	คน

ส่วนประชากรที่ใช้ในการทดสอบแบบสอบถาม (Try out) นั้น ใช้จาก
 สมาชิกบ้านสหกรณ์วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ ซึ่งมีจำนวน 400 คน ใช้วิธี
 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple random sampling) 25% ได้จำนวน 100 คน
 ทำการทดสอบแบบสอบถามระหว่าง 1 สิงหาคม ถึง 31 สิงหาคม 2526

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
 นำไปให้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ตอบ โดยกำหนดเลขรหัสกำกับหลังคำตอบและคอสมันของ

ตอบไว้ล่วงหน้า (Pre-Coded Questionnaire and Pre-Formatted Questionnaire) เพื่อเตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลกับคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส.พี.เอส. เอส (SPSS) เครื่องมือนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของสื่อ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ร้านค้าแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อวิธีการใช้สื่อของร้านสหกรณ์ แบบสำรวจนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ และในตอนท้าย ยังมีคำถามปลายเปิด (Open Ended Questions) อีก 2 ข้อ รวม 20 ข้อ

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามด้วยตนเองแล้วนำไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยแก้ไข เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับการวิจัย (แบบสอบถามนี้มีจำนวน 70 ข้อ) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) ซึ่งเป็นสมาชิกร้านสหกรณ์วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ประจวบคีรีขันธ์ ถนนพหลโยธิน กม. 48 จ. ปทุมธานี จำนวน 100 คน ระหว่างวันที่ 1-31 สิงหาคม 2526 แล้วนำผลมาพิจารณาหาค่าความเชื่อถือได้ ความยากง่าย อำนาจจำแนก โดยตอนที่ 1 และ 2 ผ่านการตรวจสอบทางภาษาและความเที่ยงตรงของข้อคำถาม แต่ไม่ได้หาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อถือได้ เพราะเป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและความจริงเกี่ยวกับผู้ตอบ ส่วนตอนที่ 3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ มีค่าความยากง่ายเฉลี่ย 0.59 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 0.52 ค่าความเชื่อถือได้ 0.89 และตอนที่ 4 แบบสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อวิธีการใช้สื่อของร้านสหกรณ์มีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 6.65 ค่าความเชื่อถือได้ 0.89

ดังนั้นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ จึงประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ ตอนที่ 2 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของสื่อ ตอนที่ 3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ ตอนที่ 4 แบบสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อวิธีการใช้สื่อของร้านสหกรณ์ เครื่องมือชุดนี้มีข้อคำถามจำนวนรวมทั้งสิ้น 55 ข้อ ใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล หลังจากที่ได้แก้ไขข้อบกพร่องโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงนำไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เมื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล 500 ชุด ได้รับคืนมา 449 ชุด ซึ่งเกินจำนวนที่ต้องการ 10 ชุด ใช้วิธีจับสลากคัดออก 10 ชุด จึงเหลือแบบสอบถามตามต้องการ 439 ชุด (1 กย.- 31 ตค. 26)
2. หลังจากนั้นก็นำข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในแบบสอบถามมาแจกแจงออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Science) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำตาราง เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิเคราะห์ต่อไป วิธีการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ คือ

ในการวิเคราะห์ ใช้วิธี แจกแจงความถี่ (Frequencies) ของข้อมูลทุก ๆ ข้อในแต่ละตอน โดยระบุค่าของข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ (Percentage) ส่วนการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4 ข้อ ใช้สถิติการคำนวณดังนี้ คือ

1. ใช้สถิติ z สำหรับเปรียบเทียบขนาดของสื่อในการเผยแพร่ข่าวสาร จำแนกกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับสื่อ 2 กลุ่ม คือสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ ในสมมติฐานที่ 1

2. ใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบทิศทางของสื่อจำแนกตัวแปรเกี่ยวกับสื่อ 2 ชนิด คือการสื่อสารแบบทิศทางเดียวและสองทิศทางในสมมติฐานที่ 3 และใช้สำหรับเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการใช้สื่อของร้านสหกรณ์สำหรับตัวแปรเพศชายและหญิง จำนวน 2 เพศ ในสมมติฐานที่ 4

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบหาความแตกต่างของความรู้ เรื่องหลักและวิธีการสหกรณ์ร้านค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำแนกตามกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวกับสื่อ 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 จำนวน 1-3 สื่อ กลุ่มที่ 2 จำนวน 4-6 สื่อ กลุ่มที่ 3 จำนวน 7-9 สื่อ ในสมมติฐานที่ 2 และสำหรับเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการใช้สื่อของร้านสหกรณ์ สำหรับตัวแปรอายุ (5 ช่วง) สถานภาพหรืออาชีพ (4 ช่วง) การศึกษา (5 ช่วง) ฐานะทางเศรษฐกิจ (7 ช่วง) ความรู้ที่ได้รับ (3 ช่วง) และจำนวนสื่อที่เปิดรับ (3 ช่วง) ในสมมติฐานที่ 4

4. การทดสอบค่าเฉลี่ยโดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' Procedure) ใช้หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ ภายหลังจากที่ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ในสมมติฐานที่ 2 และ 4